

Hoe houd je je hart zacht

brief aan papa

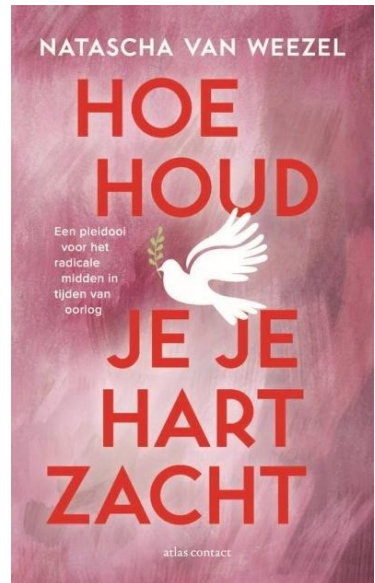
Lieve Papa

Je bent nu precies vijf jaar dood. Ik kan het nauwelijks geloven: vijf jaar! In de tussentijd hebben er leuke gebeurtenissen plaats gevonden en zaken die een stuk minder prettig zijn. Eén ding is echter niet veranderd: ik denk nog elke dag aan je. De laatste maanden zelfs meer dan ooit. Dat houdt natuurlijk verband met de huidige oorlog tussen Israël en Hamas.

Sinds het beging van deze oorlog probeer ik een genuanceerd standpunt te verkondigen. Van mama en jou heb ik immers geleerd om iedereen met een open vizier tegemoet te treden.

Ik ben geschokt door het aanhoudende geweld en de honger in Gaza. Maar ik schrik ervan dat de woede daarover soms vermengd raakt met antisemitisme. Iedere keer dat ik zelf antisemitische bagger over me heen uitgestort krijg, hoor ik jouw stem in mijn hoofd: ‘Niet verharden Tascha, houd je hart zacht’.

Makkelijk is dat niet. Onlangs nam ik deel aan een paneldiscussie waarin ik werd weggezet als een ‘rechtse havik’, omdat ik voor een tweestatenoplossing pleitte. Ik geef toe dat nu mijlenver weg lijkt, maar wat is het alternatief? Volgens mijn gesprekspartners was de enige oplossing één staat: historisch Palestina. Ik ben er altijd van doordrongen geweest dat een Joodse staat belangrijk is (je weet wel, de verzekeringspolis waar we het zo vaak over hadden). In theorie zou ik me daar overheen kunnen zetten als één staat daadwerkelijk betekent dat de Joodse en de Palestijnse bevolking daar goedelijk naast elkaar kunnen leven. Een mooie gedachte, maar of dat haalbaar is..... ik geloof er geen barst van. Volgens mij zouden de extremen aan beide kanten elkaar zonder grenzen al binnen twee dagen afmaken. Tijdens deze discussie zei ik zoiets als: Fijne droom, al denk ik dat dit veiligheids-technisch niet uitvoerbaar is.’ Eén van de deelnemers begon letterlijk tegen mij te schreeuwen: Het gaat jullie altijd alleen om veiligheid van Israël,

maar niemand denkt aan de veiligheid van de Palestijnen’. Ik voelde me in een hoek gedrukt, want ik had het uiteraard over de veiligheid voor iederéén.

Niet lang na deze teleurstellende ontmoeting vond de opening van het Nationale Holocaustmuseum plaats. Daar werd een pro-Palestina-demonstratie gehouden vanwege de aanwezigheid van de Israëlische president Herzog. Demonstreren is een belangrijk recht – ook dat heb ik van jou geleerd. Hoewel de locatie wrang aanvoelde, geloof ik zeker dat veel demonstranten daar enkel waren om aandacht te vragen voor de situatie in Gaza. En ja, je kunt je inderdaad afvragen of het handig was om de Israëlische president net nu uit te nodigen. Jammer genoeg zaten er ook minder frisse figuren tussen. Op het moment dat een Holocaustoverlevende en zijn driejarige achterkleindochter de Mezoëza aan de deurpost van het museum bevestigden, werden ze uitgenodigd en uitgescholden voor ‘kankerzionisten’. Een andere aanwezige, die zelf als kind werd gered uit de crèche tegenover de Hollandse Schouwburg, werd uitgemaakt voor ‘kindermoordenaar’.

Twee betrokkenen bij de stenen voor hun familie in het Nationale Holocaustmonument in Amsterdam.

Bijna net zo erg vond ik het publieke debat dat hier onmiddellijk op volgde. Burgemeester Halsema werd door rechts door het slijk gehaald. Zij had de demonstratie niet moeten toestaan, vonden zij. Sommigen drongen zelfs aan op haar aftreden. Ook noemden zij alle pro-Palestinademonstranten ‘antisemitisch tuig’. Ik weet niet precies wat ze ermee wilden bereiken, maar erg constructief leek het me niet. Deze reactie lokte (zoals altijd) een

tegenreactie uit. Deelnemers aan de demonstratie ontkenen dat de aanwezige Holocaustoverlevenden waren uitgescholden. Er ontstonden rare semantische gesprekken over de vraag of ‘kankerzionist’ wel of niet antisemitisch is. Ze vonden van niet: zionisme was gewoon een ‘kwaadaardige ideologie’.

Weet je nog dat mama en jij me als klein meisje meenamen op ‘familie-uitje’ naar de Auschwitz Herdenking in het Werthheimpark? Ik ben altijd blijven gaan, ook zonder jou, maar in de aanloop naar de herdenking me een unheimisch gevoel. Ik vreesde dat deze beladen dag ook weer gepolitiseerd zou worden. Helaas kreeg ik gelijk. Op sociale media plaatste ik een foto van een detail van het Namenmonument: Gerrit van Weezel (zestig jaar), Jeanette van Weezel (achtenzestig jaar), Max van Weezel (zevenentwintig jaar), Mozes van Weezel (vijfenzestig jaar), Sara van Weezel (drieënvijftig jaar) – jouw (oud)ooms en tantes. Naast veel lieve reacties kwamen er ook schokkende berichten. En niet slechts een paar; honderden. Daar mag Israël zich iets van aantrekken met z’n hedendaagse genocide’. Hitler had een vooruitziende blik’. Daar zijn de Joden weer met hun Holocaustkaart’. Net goed voor je. Dood aan alle zionisten.’ Jullie zijn de nieuwe nazi’s’.

Door al deze gebeurtenissen denk ik steeds weer aan de zomer van 2014. Ik herinner me dat jij slapeloze nachten kreeg van een pro-Palestina-demonstratie in de Haagse Schilderswijk. Daar werd ‘dood een de Joden’ gescandeerd. Je vroeg je een ogenblik af of we niet beter naar Israël konden emigreren. Waren we nog wel veilig in Nederland? Tot mijn opluchting kwam je er snel op terug. Wat moesten wij linkse joden in het Israël van Netanyahu?

Soms ben ik blij dat je dit niet meer hoeft mee te maken. Het is nu zoveel heftiger dan in 2014. Op andere momenten ben ik juist boos dat je er niet meer bent. Ik heb jouw advies nodig nu ik me steeds vaker vervreemd voel van alles waar ik in geloofde. Zoals je weet zet ik me al jarenlang in voor de dialoog, maar heeft dat eigenlijk nog wel zin als het debat zo vertroebeld raakt? Lieve papa, het laatste wat ik wil is verharden. Dus misschien kun je me raad geven op afstand: hoe houd je je hart zacht als het steeds verder uit elkaar getrokken wordt? Liefs. Natascha.

